



Harmanecké noviny

Spoločenské noviny zo života občanov a histórie obce Harmanec

Jún 2017

Ročník XI.

Číslo 2

Obrovský delfín bola dobrá voľba

V sobotu 3. júna bolo počasie ako maľované. Krásny slnečný deň, ktorý sme venovali našim deťom.

Tento rok sme sa rozhodli, že nepôjdeme na výlet za atrakciami pre deti, ale že im tie atrakcie, ktoré by ich potešili a zabavili, prinesieme k nám domov.

Podľa odozvy, nálady a radosti detí to bola dobrá voľba. Malý skákací hrad s rozprávkovými dalmatíncami pre malé deti a obrovský delfín pre ostatných, a nielen pre deti.

Po nafúkaní delfína sme mali obavy, či sa deti nebudú báť tých strmých delfínovských šmýkačiek, ale našťastie sme sa obávali zbytočne. Ani tie najmenšie drobce sa nebáli. Uživali si to všetci.

Kto sa chcel trochu rozhybať, ten mal možnosť na ihrisku vyskúšať si svoje športové schopnosti. Kto sa chcel schlaďiť, mohol si v našej klubovni zahrať stolné hry. Alebo sa len tak zahrať v domčeku pre deti.

Keď začalo pred obedom pripekať, bazén s vodou by sa bol hodil na ochladenie rozhorúčených detí. No bazén sme neprivezli. Ale zachránili to hasiči z SHP Harmanec. Hasičské auto, hasiči, hadice s vodou tú páľavu na školskom dvore trochu spríjemnili.

Hot-dogy zahnali deťom hlad, sladkosti v balíčkoch tiež nikto neodmietol. Všetci sme boli nadmieru spokojní, deti, dospeláci a aj my všetci - pani starostka, poslanci a ostatní, ktorí sme pripravili našim deťom tohtoročnú oslavu ich sviatku - Dňa detí.

Potešili sme sa, že prišlo veľa detí, veľa rodičov, že deti si aj vďaka nám spolu so svojimi rodičmi užili tento sviatok. A ešte sme boli radi, že sa nikomu nič nestalo, lebo ten delfín bol naozaj obrovský, ale aj tak to bola dobrá voľba.

Ján Roháč



Vážení spoluobčania !

Konečne sme sa úspešne dopracovali k prestavbe schodiska na obecný úrad a po dlhých rokovaníach a vzájomnej komunikácii zúčastnených sa mohlo s celou prestavbou začať. Pred samotným začiatkom stavby bolo potrebné už v mesiaci apríl prestavbou obecných priestorov v budove Doprastavu pripraviť a odovzdať skladové priestory, aby vstupný priestor na obecný úrad, mohol byť premiestnený do vnútorných priestorov budovy. Vďaka ochote obyvateľov, ktorí sa spolupodieľali na rekonštrukcii nevyužitých priestorov, sa stavba posunula do reálnej podoby a fotografie vám najviac priblížia zmenu, ktorou prestavba prešla. Stavebné konanie na vstavanie vnútorných schodov sprevádzalo mnoho technických problémov, od sklonu podesty po šírku jednotlivých stupňov, rovnako celá stavba musela zápasiť s jestvujúcou stavbou a jej možnosťami. Návrh celej prestavby bol pod kontrolou odborníka na statiku, stavebného inžiniera, a možnosti už existujúcej budovy pod dohľadom projektantky stavby. Celková stavba bude dokončená až pri rekonštrukcii chodníka v obci Harmanec, keď prejde stavebnou úpravou aj časť, ktorá ostáva po likvidácii starého schodiska. Rekonštrukcia chodníka má už stavebné povolenie a s jeho realizáciou sa po uvoľnení dodávateľskej spoločnosti môže začať. Vážení spoluobčania, ako starostka obce, s podporou a spoluprácou poslancov obecného zastupiteľstva sa snažíme stavať priority na celkovej úprave našej obce. So ctou môžem kdekoľvek našu obec Harmanec prezentovať, nielen zásluhou obce a jej predstaviteľov, ale rovnako aj zásluhou vás, našich obyvateľov, ktorí sa aktívne zapojili do celkovej rekonštrukcie domov v ich vlastníctve a tým k zmene celkového vzhľadu obce. Verím, že tento trend bude aj naďalej pokračovať a po rokoch spoločného úsilia získame vynovený pohľad, a obec bude o to krajšia. Rovnako by som chcela zo strany obce jednoznačne vyjadriť podporu našim podnikateľom a živnostníkom, ktorí sú súčasťou tejto obce a šikovní majstri zanechávajú výsledok svojej práce ako v jednotlivých bytoch tak i na budovách, ktoré prechádzajú rekonštrukciou. Rovnako aj podnikatelia, ktorí majú v obci svoje prevádzky, musia nemalé finančné prostriedky investovať do zveľadenia a obnovy svojich priestorov. Každý, čo i len malým pričinením sa zaslúži o rozvoj a krajší pohľad na našu obec. Je to dobrý pocit

vedieť, že máme plnú dedinu šikovných ľudí. Budeme sa dívať na výsledok ich práce, či už doma v obnovenej kúpeľni alebo pri prechádzke obcou na budovách, ktoré po zmene svojho vzhľadu vyčaria úsmev na tvári nielen nám, ale aj „cezpoľným“, ktorých si v terajšej dobe užívame neúrekom.

Vážení spoluobčania, našu obec si tvoríme my sami. Dostali sme sa do obdobia veľkých zmien, čo sa týka obnovy vzhľadu a dokonca aj obnovy medziľudských vzťahov, pretože spoločné práce nás nútia spolu komunikovať a nadviazať spoluprácu aj s ľuďmi, s ktorými sme neprichádzali do kontaktu, no zásluhou spoločných cieľov sa vieme okamžite dohodnúť, aby výsledok slúžil všetkým a vykonaná práca stála za povšimnutie. Je čas dovoleníek a tešíme sa na zaslúžený oddych po celoročnej práci. Želám všetkým dovolenkárom krásne počasie, príjemné prostredie, deťom kopu zážitkov a bezpečný návrat domov, kde vás bude čakať novší a modernejší Harmanec. Henrieta Ivanová, starostka obce Harmanec

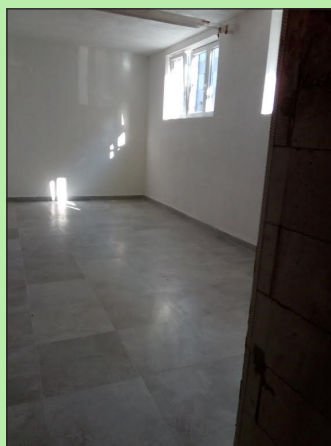
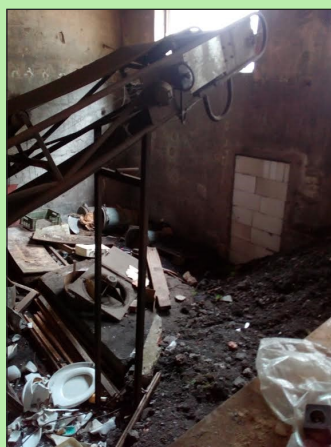


foto nového skladu pred a po prestavbe

Organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v našej obci

Dňa 4. apríla 2017 sme si pripomenuli 72. výročie oslobodenia našej obce. Pri tejto príležitosti naša organizácia SZPB zavesila veniec na budovu VKÚ, kde sa počas SNP organizovali jednotky odboja proti fašistom. Tiež sa uskutočnila členská schôdza tejto organizácie, kde sa okrem iného zaspomínalo na ťažké vojnové časy a tiež na povinnosť každého člena bojovať proti súčasnej situácii, kde sa zviditeľňujú neofašisti. Predsedníčka vyzvala starších odbojárov, aby prišli medzi žiakov našej ZŠ a oboznamovali ich s udalosťami, ktoré sa odohrali počas krutej druhej svetovej vojny. Uskutočnila aj položenie venca k pomníku partizána (bolo to k hrobom partizánov na cintoríne – tak neviem, či jej to opravíme alebo necháme tak?) v Dolnom Harmanci so staršími žiakmi našej školy.

Organizácia SZPB v našej obci má dlhú tradíciu. Jej predsedom bol aj priamy účastník odboja, dnes už nebohý Ján Murín.

Z vďaky za našu slobodu bol roku 1959 vybudovaný pomník padlým partizánom na Krížnej, kde sa každoročne pri príležitosti oslobodenia našej vlasti a SNP kladú vence za účasti aj našich občanov. Aj socha partizána v Dolnom Harmanci bola postavená ako prejav úcty k tým, ktorí položili svoje životy za naše oslobodenie.

Ďalším predsedom SZPB v Harmanci sa stal pán Jozef Kupčok. Túto funkciu vzorne vykonával až 20 rokov. Za jeho pôsobenia sa dodržiavali tradície, ktoré vznikli už pri jej založení.

Pánu Kupčokovi chcem vzdať hold aj ako funkcionárovi, ale aj nevšednému človeku. Uvedomujeme si to všetci, ktorí ho poznáme. Je to skromný, nekonfliktný a ústretový človek. Je vždy dobre naladený a nedá sa zlomiť ani horšiemu zdravotnému stavu, ktorý ho v poslednom čase trápi. Má už vyše 80 rokov, ale nezahľadá ani v tomto veku. Je veľmi pracovitý a o. i. sa stará aj o včeličky, ktoré sú jeho srdcovkou. Skoro denne ho môžete stretnúť na prechádzke v Cenove a neodradilo ho od tejto činnosti ani boľavé koleno. Všetci si ho veľmi vážime a želáme mu príjemné prežívanie a radosti zo života.

Po jeho dlhoročnom pôsobení sa stal jeho nástupcom pán Ján Roháč. Aj on túto funkciu vykonával až 12 rokov. Ani on nesklamal. Za jeho pôsobenia sa okrem starých tradícií zaužívalo aj účasť na stretnutí generácií vo vypálenej obci Kalište. Je to pekné a zaujímavé podujatie s bohatým kultúrnym programom.

Súčasnou predsedníčkou v našej organizácii je pani Kristína Beňová. Pôsobí už v nej tretí rok a tiež úspešne. Podarilo sa jej zrekonštruovať bunker pri pomníku na Krížnej, v ktorom sa môžu návštevníci Veľkej Fatry v nepohode ukryť. Veľká vďaka patrí všetkým tým, ktorí ho vybudovali.

Pani predsedníčke a všetkým členom harmaneckej organizácie SZPB želáme veľa príjemných zážitkov pri uskutočňovaní aktivít, ktoré sa aj v tomto roku uskutočnia.

Zdenka Roštárová

OZNÁMENIE

ZO SZPB v Harmanci oznamuje:

12. ročník „Stretnutia generácií NEZABÚDAME Kalište“ sa uskutoční 12. augusta 2017.



Prihlasovať sa budete môcť v kancelárii obce najneskôr do 28. júla 2017. Poplatok za účastníka sú 4 eurá.

Spomienkové slávnosti na Krížnej sa uskutočnia dňa 19. augusta 2017.

Prihlasovať sa budete môcť v kancelárii obce do 17. augusta 2017. Poplatok za účastníka je 5 eur.

Pre účastníkov budú zabezpečené autobusy a občerstvenie, ktoré sa bude podávať pri hoteli Kráľova Studňa.

Konkrétne informácie k týmto podujatiam budú uverejnené v obecnej tabuli a v káblovej televízii obce.

10. výročie kaplnky



pri príležitosti Dňa matiek.

Oživme si spomienky na to, ako sa to všetko začalo...

Kdesi na začiatku bol návrh, nápad pánov Štefana Chamaja a Michala Kiššimona (od začiatku po koniec boli dušou celého diela), ktorí ho predostreli nášmu vtedajšiemu duchovnému otcovi Danielovi Bédimu. On už vedel, čo treba vybaviť, zabezpečiť. Ako správca farnosti podal žiadosť na Štátne lesy a na Obecný úrad v Harmanci podal „ohlasovačku“.

Dôležitú úlohu pri realizácii nápadu zohrali Štátne lesy, konkrétne p. Suchanovský, ktorý bol veľmi ústretový a vydal povolenie vybudovať túto kaplnku. Celému projektu bola naklonená aj vtedajšia pani starostka Helena Vajsová a obecný úrad.

Nemalú úlohu zohrala finančná stránka. Okrem iných zdrojov sa na jej vylepšení podieľali sami Harmančania, ktorí rôznou výškou finančnej čiastky prispeli na toto dieło (zoznam prispievateľov je skutočne dlhý).

Pri úprave okolia pomáhali viaceré šikovné ženy z našej obce, pán Fronc spolu s pánom Vajčíkom, pánom Krajčíkom a pánom Chamajom sadili tuje (foto č. 1). Vďaka



foto č. 1

Už sme si za desať rokov ka patrí aj všetkým občanom, ktorí pomocnou rukou zvykli, že Kaplnka Svätej a brigádou alebo jednoducho držaním palcov a modlitbou prispeli k zveľadeniu tohto kútika v Harmanci.

Prvé dva roky bolo vo výklenku kaplnky menšie súsošie Svätej Rodiny na malom podstavci, keďže vhodnejšiu veľkosť sa podarilo zabezpečiť na objednávku až neskôr. Autorkou terajšieho súsošia je sochárka Jana Randašková zo Zvolena. Bolo objednané 25. 8. 2009 a vydzvihnuté a zaplatené 28. 10. 2009 (okolo 233 €). Súsošie bolo inštalované na druhé výročie kaplnky.

A prečo práve Kaplnka Svätej Rodiny? V príhovore pri posvätení kaplnky 11. novembra 2007 to vysvetlil pán farár Daniel Bédi: „Sami sme prišli na svet v rodine, v rodine sme vyrástli, rodina je tá, ktorá v živote každého človeka znamená veľa. Bolo to tak aj v živote Ježiša Krista, preto nech je Sv. Rodina príkladom aj pre naše rodiny. Ale sme tu širšia rodina – v tejto doline, v tejto obci tiež vzájomne spolu súvisíme, vzájomne sa ovplyvňujeme, kiežby to bolo vždy len v dobrom.“

Pri tejto príležitosti otec Daniel vyhlásil Sv. Rodinu za patrónov obce Harmanec a vysvetlil, prečo hody budeme sláviť v máji:

„S patrónom súvisí aj hostina (hody) a jej dátum. Ako my ľudia máme svoje narodeniny a meniny, tak aj čo sa týka tejto našej kaplnky by sme mohli oslavovať akoby jej narodenie či posvätenie v nedeľu okolo sv. Martina (azda nebude vždy chodiť na bielom koni) a meniny na sviatok Dňa matiek – teda v druhú májovú nedeľu a vtedy už azda sneh a zima nebude.“

Po takomto vysvetlení otec Daniel Kaplnku Svätej Rodiny posvätil (foto č. 2). Na žiadosť pani starostky bol pri tejto príležitosti posvätený aj obecný erb.

A tak sa každoročne na tomto mieste stretávame na spoločnej svätej omši. Prípravy na túto slávnosť sa však začínajú aj s niekoľkotýždňovým predstihom. Každý sa svojou troškou prispieva k tomu, aby svätá omša bola naozaj slávnostná.

O okolie kaplnky, kvety a tuje sa starajú pani Froncová a pani Vajsová. Snáď aj každý deň zájdu na toto miesto, aby sa o rastlinky postarali, poliali ich, zasadili nové, udržali čistotu. Tento rok celkový dojem umocnil múrik, ktorý veľmi ochotne bez nároku na finančné vyrovnanie postavil pán Záruba popri stavbe Malej vodnej elektrárne

Cenovo. (Tá, mimochodom, krásne dopĺňa celkový vzhľad priestoru.)

Súčasná pani starostka H. Ivanová každoročne ochotne zapožičia drevené lavice aj prístrešok, ktorý je väčšinou veľmi užitočný, pretože počasie nie je vždy priaznivé. Stôl, ktorý slúži ako oltár, požičiava pri tejto príležitosti rodina Chamajová. Kostolníčka, pani Froncová, zabezpečuje všetko, čo je potrebné: výzdobu, to znamená obrusy, čerstvé kvety, sviece, oblečenie pre kňaza a miništrantov, neraz aj s pomocou pani Sidorovej a pani Vrbovej.

Pán Roháč a pán Pohančaník zabezpečujú technické záležitosti: mikrofóny, aparatúru, elektrický klavír a stavajú prístrešok, rozkladajú lavice. Organistka si pár týždňov dopredu nacvičuje piesne, ktoré spoločne spievame. Miništranti sa pripravujú psychicky, musia sa hlavne dobre vyspať. :-)

Keď nadíde deň D a všetko je pripravené, spoločne prežívame svätú omšu, počas ktorej nás kňaz poteší a povzbudí svojimi slovami.

Býva dobrým zvykom, že po slávnosti nasleduje malé agapé – občerstvenie v štýle „kto čo prinesie“. A nebýva toho málo: všakové koláčiky, slané pečivo, víno (tento rok od pána Zárubu). Vďaka patrí všetkým pekárkam a cukrárkam!

Niekedy nás poctia svojou návštevou aj kňazi, ktorí pôsobili v našej farnosti v minulosti alebo obyvatelia ostatných obcí našej farnosti.

Napokon by som chcela poďakovať všetkým, zásluhou ktorých dnes naša kaplnka stojí a všetkým, ktorí sa o ňu a jej okolie starajú!

V spolupráci s D. Bédim a p. Froncovou spracovala L. Mališková



foto č. 2

Deň, ktorý patrí všetkým mamám

V máji sme oslavovali aj jeden z najkrajších sviatkov DEŇ MATIEK.

V našej obci sa stalo tradíciou, že tomuto sviatku venujeme až dva sviatočné dni. Druhá májová nedeľa, 14. mája, ktorá bola po rokoch aj krásne slnečná, patrila oslave Dňa matiek a svätej omši pri Kaplnke Svätej Rodiny.

V pondelok popoludní sme pre naše mamičky, staré mamy a všetky ženy, ktoré si našli čas a prišli do klubu, pripravili sladké pohostenie.

Po príhovore pani starostky sme očakávali vystúpenie detí z našej materskej a základnej školy pod vedením pani riaditeľiek. Nejednu mamičku zahrialo pri srdci a nejedno oko neostalo suché pri pohľade na vystupujúce detičky. Svoju šikovnosť nám ukázali aj dievčatá zo SZUŠ Zacharová.

Ku Dňu matiek už tradične patria rôzne pozornosti a darčeky. Najväčšiu radosť každej mamičke spraví práve darček od jej detí. Milá kresba, kostrbaté srdiečko, drobnosť, ktorú dieťa vytvorilo v škôlke či v škole, alebo milá básnička. Toto nechýbalo ani na našej oslave, a tak každá mamička alebo starká odchádzala s drobnosťou, s kvietkom, a, dúfame, že s príjemným pocitom, že sme na ne nezabudli.

Ďakujeme všetkým a hlavne naším mamičkám...



Dva svety

Rád brávam stopárov. Aj preto, že som kedysi dosť cestoval práve týmto najlacnejším spôsobom. Teraz už menej, ale predsa sa občas pritrafí...

Tak sa mi pritrafilo aj celkom nedávno. Potreboval som sa dostať z bodu A do bodu B. Celkom úmyselne neuvádzam konkrétnosti. Bol podvečer, ale slniečko ešte stále dosť vysoko a ešte stále celkom poctivo pripekalo. Bol som dosť hladný, veď som od rána takmer nejedol (to bola moja chyba). A aj kvalitne unavený. Veď som niesol batoh so štvrtinou mojej hmotnosti.

Niekoľko áut popri mne prešlo. Nieкто si ma asi ani nechcel všimnúť, nieкто iný mi zasa zakýval, že končí už tu, že teda by mi veľmi nepomohol. Zastavil mi chlapík na dodávke. Že ma vezme, ale len do ďalšej dediny. Potešil som sa. Veď s tým batohom na chrbte... každých sto metrov je dobrých. A bolo to skoro 5 km.

Na dlhej rovnej ceste pred dedinou si všimol, že na zastávke stojí autobus. Spýtal sa ma, či nechcem ísť spoločom. Bolo mi to jedno. Potreboval som sa niekam dostať a tých pár centov, možno pár eur som pri sebe mal. Chlap dupol na plyn s výrokom: „*Snád sa ešte nehýbe.*“ Keď som videl rýchlomer, povedal som mu len, že by som bol nerád, aby kvôli mne prišiel o papiere. Predsa len... už sme boli v dedine a svietilo tam 120km/h. Pousmial sa len a povedal, že to je v poriadku. Tak mi chcel pomôcť, že kvôli mne riskoval pokutu a papiere. Neznámemu človeku, ktorý mu to nikdy nebude mať ako odplatiť. Možno tiež dakedy chodieval stopom. A možno nie. Len vedel, čo je núdza a veľmi si vážil pomoc, ktorej sa mu kedysi dostalo a takto ju odplácal.

Stihli sme. Zastal pred autobusom. Čo zastal! Poriadne zaflekoval. Rýchly pozdrav a už som sa so spokojným úsmevom niesol aj s batohom k dverám autobusu. Úsmev

mi ale rýchlo zmrzol vo chvíli, keď sa dvere autobusu pred mnou zatvorili. Prosebnе som pozrel na šoféra. Ten sa len zvláštne pozerал, rozhadzoval rukami a výrečnými gestami mi naznačil, že odchádza. Kým som sa spamätal, autobus sa pohol. A ja som nechápavo ostal stáť na zastávke a premýšľal som, prečo ma vlastne nevzal. Či to bolo preto, že som prišiel neskoro, či pre batoh, či pre...? Nevieť. Vodič tohto „podvrbáka“ isto mal tie najsprávnejšie dôvody, pre ktoré ma odmietol naložiť do polo-prázdného spoja...

Kým som chytil ďalšieho stopa, mal som trochu času porozmýšľať. A znovu sa mi potvrdilo, ako veľmi záleží od konkrétneho človeka. Vôbec nejde o to, kto má akú farbu pleti, akým jazykom hovorí či do akej náboženskej skupiny patrí. Ide o to, akým je v skutočnosti človekom. Teda tým, kto vidí potrebu svojho blížneho, kto si ho všimne v jeho núdzi.

Je pred nami čas oddychu, dovoleníek, prázdnin. Keď sa rozhodneme na pár dní „vypnúť“ a trochu vykročiť zo všednej každodennosti, skúsme „nevypnúť“ aj naše srdcia a všimajme si jeden druhého. Neprechádzajme okolo seba ako múmie; alebo ešte horšie, ako divé zvery. Nebojme sa podať pomocnú ruku, dať niečo zo seba, stratiť pre človeka pár minút z nášho uponáhľaného času a urobiť tak tento svet trochu lepším.

Mimochodom, po odchode autobusu ma do auta vzal hneď prvý šofér. A zaviezol ma presne tam, kam som potreboval. Zadarmo a skôr ako onen autobus...

O. Tomáš, váš pastier

**Želáme Vám, aby každý deň tohto leta,
strávený v spoločnosti rodiny
a dobrých priateľov
bol pre Vás krásnym zážitkom.**

Kolektív redakčnej rady Harmaneckých novín

Boli sme v Raji

Vážení čitatelia, dovoľte nám, aby sme Vám priblížili naše zážitky z výletu zo Slovenského raja. Z krásnej slovenskej prírody. Už pred pár rokmi sme navštívili Slovenský raj a vzhľadom na suché obdobie nám v roklinách a tiesňavách chýbala voda. Tentokrát sme turistiku naplánovali na skoršie obdobie a dúfali sme, že Slovenský raj bude plný vody.

Konečne prišlo to vytúžené ráno, keď nás privítal náš „skúsený“ šofér. Z Harmanca sme vyrazili o 6.00 ráno.

Počas cesty autobusom sme doriešili podrobnosti o našej turistike. Po dohode sa túra začala v obci Čingov. Aj keď nebola náročná, cestou sme obdivovali turistov, ktorí to zvládali aj napriek svojmu hendikepu, či už vekovému alebo telesnému.

Počasia nám prialo a tešili sme sa z pekných zážitkov z Tomášovského výhľadu. Odtiaľ sme pokračovali v Prieľome Hornádu a zastavili sme sa v Letanovskom mlyne, ktoré je rázcestím viacerých túr s malým občerstvením.

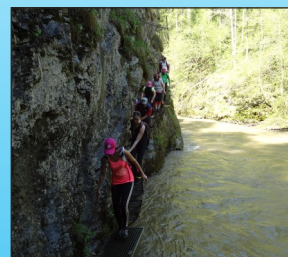
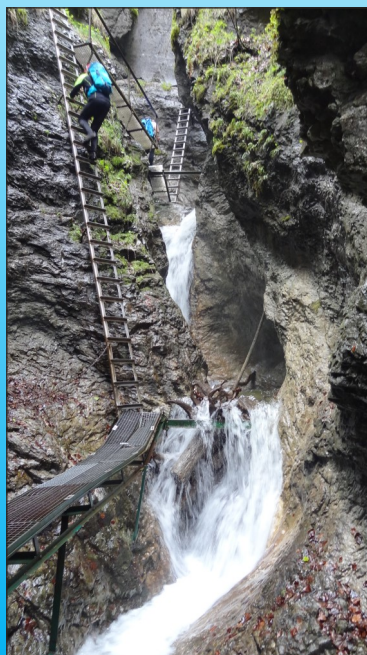
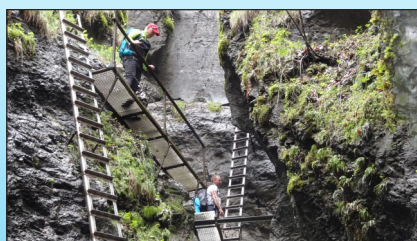
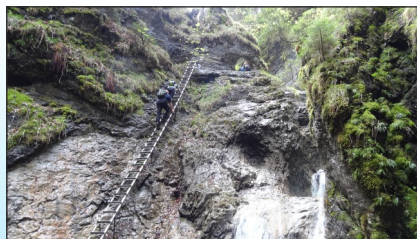
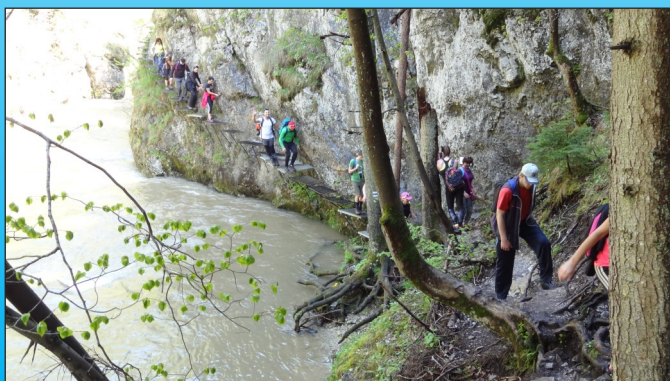
Búrka nás zastihla v správny čas, na správnom mieste, v bufete. Počasie sa nezlepšovalo, a tak sme sa rozhodli ísť ďalej. Cestou nám pršalo až do Podlesku, kde

sme sa ubytovali. Je to pekný, malý, utešený kemp, uprostred s ohniskom. Po vybalení sme sa začali schádzať pri ohnisku a pripravovať táborák. Popri opekaní sme sa podelili o zážitky z poslednej túry a spievali sme folklórne pesničky. Pomaličky sme sa vytrácali od ohňa, aby sme sa pripravili na nasledujúcu túru, nakoľko sme vstávali v skorých ranných hodinách. O deviatej sme vyrazili do rokliny Suchá Belá. Naše očakávania sa splnili, v rokline bolo veľa vody. Po asi hodine chôdze sme nevedeli, či sme spotení alebo mokří.

Deti sme prekladali z kameňa na kameň, no strácalo to význam, nakoľko sme boli mokří všetci. Sprevádzalo nás však slnečné počasie, tak sme si to vychutnávali. Blížil sa koniec rokliny, aj našej túry. Pomaličky sme sa stretávali pri autobuse. A smutne tešili na odchod.

V autobuse sa aj napriek únave niesla dobrá nálada v sprievode hudobných nástrojov. Zneli hity slovenskej pop music a dobré vtipy. Plní zážitkov sme pomalým krokom skončili práve tam, kde sme začali. Po dojímavom lúčení sme sa dohodli, že si to radi a znovu zopakujeme.

Š. Ťažký



Príbeh muzikanta a dievčiny z fotografie

Už je to raz tak, aj sám som si všimol, že mnoho mojich príbehov, či už napísaných, alebo ešte odpočívajúcich v pokoji, začína knihou. A tak sa aj tento príbeh muzikanta a dievčiny začína práve rovnako. Uvedomil som si to až teraz, keď som vlastne napísal prvé vety.

V Štátnom archíve v Banskej Bystrici práve mala o pár minút končiť pracovná doba a už som sa chystal na odchod, keď ma pracovníčky archívu volali, že mám návštevu. Očakával ma tam človek, ktorý sa mi predstavil ako Milan Pupala z Utekáča. Ahááá, už viem, pred pár dňami sme sa dohodli, že najskôr ma zastihne tu.

„Doniesol som Vám tú knihu o Utekáči , čo som sľúbil a ďakujem, že ste nám do nej prispeli.“ No, priznám sa, už som sa nepamätal, o čom bola reč, veď tých kníh, pri ktorých som pomáhal, je asi tridsať a to nielen u nás, ale aj v zahraničí. „Je tu aj venovanie s dátumom 24. 05. 2017. No a ešte podpis. A ešte niečo,“ hovorí pán Pupala, „darujem Vám jednu fotografiu z pozostalosti môjho otecka, mne už veľa nehovorí a Vy ju určite využijete. “ Povedať „ďakujem“ je málo.

Kniha. Milan Pupala, Gabriela Šusteková: UTEKÁČ na dobových fotografiách, premeny obce a osád v jej okolí 1. Je to prvý diel už v druhom vydaní, takmer vlastným nákladom autora a ďalšie dva diely majú čoskoro nasledovať. Ten tretí diel bude história sklární. Kniha, ktorú som práve dostal, je v tvrdom obale, čiernobiela na kvalitnom papieri a má 320 strán. Jej textová časť je riešená novátorským spôsobom, ako to v poslednej dobe dosť často vídavame. Výpovednú hodnotu majú dobové fotografie, ktorých je v nevšednej publikácii očíslovaných 440. Ku každej fotografii je vysvetľujúci komentár. Zásahu na diele teda majú všetci, ktorí zapožičali fotografie a zaspomínali si. História Utekáča v čase a v živote medzi rokmi 1880 - 1989 tu už zostane navždy, len si otvorí knihu.

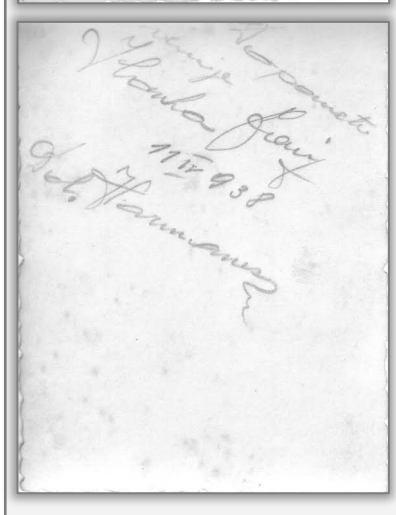
Muzikant. Vojna a muzika – akosi to nejde dokopy. Ale bola taká doba. Množstvo mladých ľudí bolo vytrhnutých z pokojného života a hybaj ho ta, raz proti Maďarom, raz proti Poliakom, potom proti Sovietom a napokon proti Nemcom a aj proti svojim vlastným. A tak sa stalo, že prišiel poštou povolávací rozkaz aj do Utekáča, pre Jozefa Pupalu. A tak narukoval v roku 1942 do harmaneckej posádky. Jozef Pupala pochádzal z hudobníckej rodiny a hral na viacero hudobných nástrojov a doma v Utekáči bol aj kapelníkom. V Utekáči veľmi chý-

bal, veď bol všade tam, kde sa v oblasti kultúry a hudby niečo dialo. Zostali naňho v civile len spomienky: ...keby tu bol Pupala, keby tu bol Pupala... On však bol v zelenom mundúre a salutoval a plnil rozkazy . Sem-tam si však aj zahral. A jedno také hranie sa mu takmer stalo osudným. Zahľadel sa do očí krásnej dievčiny z harmaneckej doliny.

Dievčina z fotografie. V tých časoch sa fotografie zúbkovali ako známky alebo kolky. Rezačka to urobila za pár sekúnd. Aj táto, o ktorej je reč, je taká a nie veľká. Pána pred charakteristickým domom v Dolnom Harmanci nepoznáme. A je tu krásna urastená dievčina v typických šatách s krátkymi rukávmi, na nohách lakovky a vlasy sčesané do strany. Dievčina, taká známa a predsa neznáma. Nie div, že sa Jozef Pupala do nej zamiloval. Ako keď kameň hodíš do vody. Vznikla vážna známosť a dievčina mu darovala staršiu fotografiu, ako sa hovorievalo: akú mala, takú dala. A preto je pre nás vzácna aj zadná strana fotografie, kde je

Do pamäti venuje??.....
11.IV.938, Dol. Harmanec. Tie otázky sa pýtajú našich
čitateľov na meno dievčiny, ktoré je tam síce podpísané,
ale nevieme ten podpis identifikovať! Dúfame, že sa ná-
jde niekto zo starších Harmančanov, kto si ešte spome-
nie. Lebo bolo by veľmi zaujímavé vedieť o tej dievčine
viac, aké boli jej ďalšie osudy. Lebo každá veľká láska raz
skončí.

Epilóg. Život je ten najlepší režisér aj bez Oscarov. Muzikanta Jozefa Pupalu prevelili k posádkovej hudbe do Banskej Bystrice. Po vojne pracoval ako majster v sklárňach v Utekáči. A fotografia s dievčinou, ktorej meno zatiaľ nepoznáme, sa do Harmanca vrátila po mnohých desiatkach rokov. Vrátila sa preto, aby sa ešte raz predstavila.



Michal Kiššimon

Výlet do Prahy

V dňoch 16. až 18. mája sme navštívili našu krásnu susedku - Prahu. Pani E. Hríbiková zorganizovala túto akciu, za čo jej srdečne ďakujeme. V Prahe na hlavnej stanici nás čakala naša bývalá Harmančanka M. Roháčová - teraz ...? Dovedla nás na ubytovanie do Prahy-Prosek, kde sme mali zaistené ubytovanie + výborné raňajky v hoteli Diamant.

Výletu sa zúčastnilo 21 členov našej JDS. Pobyt aj cestu sme si hradili vo vlastnej réžii.

Praha nás privítala krásnym počasím. Trochu sme mali problémy s českými korunami, no zistili sme, že aj u nich sú ceny približné našim. Ľudia v Prahe boli k nám ústretoví. V metre nám vždy uvoľnili miesto na sedenie, čo sa u nás tak často nestáva. Možno keby sme mali metro, tak by to aj u nás fungovalo.

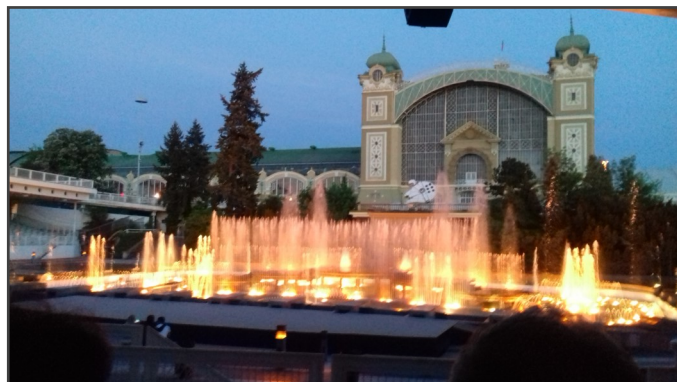
Prahu sme si poprezerali na rôznych zaujímavých miestach. Je naozaj krásna. Niektorí sa večer vybrali na Krížkovu fontánu. Bol to prekrásny zážitok. Hra farieb vystrekujúcej vody zladená s tónmi hudby - zážitok na celý život. Cestovanie bolo bezproblémové, na vysokej úrovni.



Ani sme sa nenazdali a boli sme doma, v našom milom Harmanci. Všade dobre, v Harmanci najlepšie. To si myslím ja a možno aj viacerí.

Vrátili sme sa obohatení o krásne zážitky.

Z. Roštárová





LETNÉ SIRUPOVANIE

Konečne prišlo mnohými vytúžené leto - horúce, sladké a voňavé od dozrievajúcich plodov. Prinášame vám preto niekoľko receptov, ako si túto sladkosť a vôňu uchovať aj na neskôr, keď sa k slovu opäť prihlási jeseň a po nej zima.

BAZOVÝ SIRUP

2 l vody, 2 kg cukru, 25 - 35 bazových kvetov (podľa veľkosti), 2 citróny alebo 1 ČL kyseliny citrónovej

Vodu prevaríme, necháme chvíľku vychladnúť a prelejeme ju do väčšej zaváraninovej fľaše. Do vody vložíme premyté bazové kvety s krátkučkou, asi centimetrovou stonkou. Vmiešame citrónovú šťavu alebo kyselinu citrónovú a necháme odstáť 24 - 48 hodín. Hotový nálev precedíme cez hustú gázu do hrnca, pridáme kryštálový cukor a na miernom ohni zahrievame, kým sa cukor úplne nerozpustí. Sirup nemusí vriieť. Horúci sirup rozlejeme do sklenených fliaš, uzatvoríme a skladujeme v chlade.

TIP:

Nálev nemusí byť v chladničke, nemal by však byť vystavený priamemu slnečnému žiareniu.



MALINOVÝ SIRUP

cca 5 l malín, 80 dkg kryštálového cukru na 1 l malinovej šťavy

Prečistené maliny dáme do 5 l fľaše so širokým hrdlom a necháme od vrchu miesto asi 10 cm, pretože budú kysnúť a dvíhať sa. Maliny popučíme a prikryjeme dvojitoú gázou, aby sa k obsahu nedostali malé vínne mušky a zatiahneme gumičkou. Fľaše postavíme na slnko na 9-11 dní (ak svieta každý deň, stačí 9 dní) a sceďíme. Sirup je kvalitný, ak pri cedení obsah nepretláčame cez gázu, len necháme voľne tiecť, aby sa kal neusadil už v hotovom sirupe. Na 1 l šťavy dáme 80 dkg cukru a varíme asi 10 minút. Počas varenia zbierame penu. Čistý sirup plníme do fliaš od alkoholu, uzavrieme a necháme uložené pod dekou do vychladnutia. Fľaše ukladáme do vodorovnej polohy, aby sa uzáver dosterilizoval. Uložený v tme vydrží aj 5 rokov.

CITRÓNOVÝ SIRUP

1 l citrónovej šťavy (cca z 5 kg citrónov), 1 kg kryštálového cukru, 1 l vody



Citróny odšťavíme. Dáme si zohriať vodu, do ktorej nasypeme cukor a zmes privedieme do varu. Varíme, kým sa nerozpustí cukor. Do cukrovej vody vlejeme citrónovú šťavu a opäť prevaríme. Vychladnutú zmes precedíme a nalejeme do sklenených fliaš.

TIP:

Sirup podľa tohto receptu je redší a kyslejší, takže kto by chcel hustejšiu konzistenciu môže pridať cukor podľa potreby a zmes ochutnávať ešte pri varení = trafiť si svoju hranicu sladkosti.

MÄTOVÝ DOMÁCI SIRUP

10 litrové vedro mäty, 2,5 litra vody, 1/2 citróna bez šupky, 1 kg cukru

Nazbieranú mäťu (10 l vedro netlačenej, voľne položenú mäťu, zbieranej po západe slnka) umyjeme a dáme do väčšej nádoby alebo misy. Prevaríme vodu a necháme vychladnúť. Mäťu nastriháme alebo natrháme na menšie časti, pridáme na kolieska nakrájaný citrón. Zalejeme vychladnutou vodou, odložíme a necháme na chladnom mieste dva dni lúhovať. Na tretí deň mäťu aj so šťavou prelejeme do hrnca a privedieme k varu. Varíme 10-15 minút, prelejeme cez sitko a vylúhovanú vňať vyhodíme. Získame 2 l čistej mätovej šťavy. Šťavu prelejeme do hrnca, pridáme cukor a varíme kým sa cukor nerozpustí. Sirup nevaríme zbytočne dlho, aj tak nezhrustne na podobu priemyselného. Ešte horúci sirup nalejeme do pohárikov, uzatvoríme a otočíme hore dnom, aby viečka chytli. Prikryjeme dekou. Po 10 minútach je sirup zasterilizovaný a pripravený na uskladnenie. Poháre otočíme a necháme vychladnúť pod dekou. Pred použitím sirup prelejeme do vhodnej sklenenej fľašky a skladujeme v chladničke.



POZNÁMKA:

Domáci mäťový sirup nie je zelenej farby, ako priemyselne vyrábaný sirup, do ktorého výrobcovia pridávajú zelené farbivo.

JAHODOVÝ VARENÝ SIRUP

2 kg čerstvých jahôd, 1,5 kg kryštálového cukru, 200 ml vody, 1 kopcovitá PL kyseliny citrónovej

Jahody umyjeme a necháme dobre odkvapkať. Veľké jahody rozrežeme na polovicu. Pripravené jahody rukami popučíme, dáme do hrnca a podlejeme vodou. Povaríme asi 20 minút. Hotovú jahodovú hmotu necháme trochu vychladnúť. Precedíme ju cez sitko, na ktoré si dáme gázu. Jahody nevytláčame, zachytíme len to, čo samotokom stieklo. Šťavu dáme do čistého hrnca, pridáme cukor a kyselinu citrónovú. Cukor necháme rozpustiť. Ešte horúci sirup nalejeme do fliaš a zatvoríme. Na asi 5 minút fľašky obrátíme hore dnom, aby chytli viečka. Potom ich zabalíme do deky, kde ich necháme pomaly vychladnúť.





Jubilanti



60 rokov

**Cimerman Miroslav
Dudášová Jana
Húsenicová Oľga**

75 rokov

Dudáš Štefan

80 rokov

Sidorová Vincencia

Len to najkrajšie, čo život môže dať, chceme Vám k sviatku zaželať. Nech slza bolesti Vám tvár nikdy nezmáča, žiaľ a smútok nech sa Vám chrptom otáča, nech len zdravie, šťastie, láska a dobrota sú náplňou ďalších rokov Vášho života.



65 rokov

**Šlosár Rudolf
Krajčík Bohuslav
Petráš Jozef
Mydlo Anton
Roháč Ján
Gajdoš Ján
Gajdošová Oľga
Lacková Daniela**

Vitajte medzi nami

**Kristián
Kadera**

nar. 23.3.2017

**Leonard
Július
Šinka**

nar. 24.5.2017



**Vitajte nám a nech vám
rastie každým dňom
ľudské šťastie...**

Opustili nás



**Vladimír Seman
5.4.2017**

**Vladimír Hrčka
12.4.2017**

Už len kytičku kvetov Ti na hrob môžeme dať,
modlitbu tichú odriekať a s láskou spomínať...

Spomíname



Slza smútku tíško stečie po tvári,
bolesť v srdci zabolí, no pekná
spomienka ako večný plameň
v našich srdciach zahorí.



Štefan Klivanec



Dňa 27. mája uplynulo 25 rokov, čo nás navždy opustil náš drahý, milovaný manžel, otec, starý otec.

S láskou v srdci spomína manželka a deti s rodinami.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

Futbalový VETERÁN CUP v Harmanci

V sobotu 17. 6. 2017 sa v mierne zamračenom počasí uskutočnil 1. ročník VETERÁN CUPU na multifunkčnom ihrisku na školskom dvore. Pozvané boli viaceré tímy, ale nakoniec sa podarilo prísť štyrom mužstvám. Aj keď chlapcom už pribudol nejaký rôčik, stále ukazovali na ihrisku umenie s futbalovou loptou. Hralo sa na malé bránky a o to boli góly krajšie. Stretli sa dve mužstvá z našej obce „HARMASAN“ a „BAŽANTI“, z Dolného Harmanca „BOTAFOGO“ a z Banskej Bystrice „POLÍCIA“. V skupine hrali medzi sebou všetky mužstvá. Po odohratých šiestich zápasoch skončilo najlepšie mužstvo POLÍCIE. Začali sa semifinálové zápasy, kde do finále postúpili BOTAFOGO a BAŽANTI, o tretie miesto bojovali mužstvá HARMASAN a POLÍCIA. Finále, ktoré sprevádzalo slniečko, ale aj slabý dážď, ponúklo futbalovú kvalitu. Zápas bol napínavý, všetci chlapi predviedli kus futbalového umenia. Víťazmi sa stali futbalisti z Dolného Harmanca BOTAFOGO pod vedením kapitána Jána Snopku, z druhého miesta sa

tešili domáci BAŽANTI, kde bol kapitán Ján Žabka, tretie bolo mužstvo POLÍCIA s kapitánom Vilom Bellayom a štvrtý skončil domáci HARMASAN pod vedením Petra Chladného. Odmenení boli aj jednotlivci. Najlepším brankárom bol Maňo Pohančaník, ktorý dostal najmenej gólov. Najlepší strelec s počtom gólov sedem sa stal Laco Šimko a najvšestrannejší hráč bol „mladík“ Jozef Spišiak. Nakoniec treba poďakovať všetkým hráčom zúčastnených mužstiev, divákovi, starostke a poslancom obce Harmanec, podnikateľovi Petrovi Katkovi, ktorý finančne prispel na futbalový turnaj. Ďakujeme aj našim kuchárom za výborný guláš: „Čundíkovi“ (P. Čunderlík), „Pajdikovi“ (M. Majer) a „Tomy“ (T. Marenčák).

Dúfam, že sa opäť stretneme na výbornom futbalovom podujatí v auguste v Dolnom Harmanci, kde sú naše mužstvá veteránov pozvané.

Peter Chladný



Harmanecké noviny - vydáva: Obecný úrad Harmanec, registračné číslo OÚ - 1/2007 ▪ Adresa redakcie: Redakcia Harmaneckých novín, Obecný úrad Harmanec 6, 976 03, www.harmanec.sk ▪ email: harmanecke.noviny@gmail.com ▪ Šéfredaktorka: Iveta Roháčová, Redakčná rada: Ing. Tomáš Roháč, Martina Kovalčíková ▪ Jazyková úprava: PaedDr. Lenka Mališková ▪ Grafická úprava: Ing. Tomáš Roháč ▪ foto: Ing. Miroslav Mališka, Alenka Chladná, Ing. Tomáš Roháč ▪ Štefan Ťažký ▪ Tlač: Dali-BB, s r.o. B. Bystrica ▪ Uzávierka ďalšieho čísla 3/2017 bude 10.9. 2017.

Za obsah rukopisu zodpovedá autor. Redakcia sa nemusí stotožňovať s názormi autora. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a úpravy rukopisov!